

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN NGỌC BÁI

Con đường đã qua
THƠ
Đồng vọng ngõ xưa
THƠ
Khoảng lặng
THƠ
Lời cất lên từ đất
THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGỌC BÁI

Những con đường đất đã qua

THO

Đồng vọng ngõ phố xưa

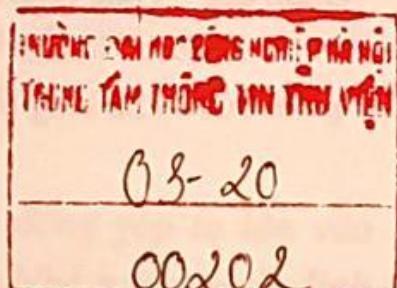
THO

Khoảng lặng

THO

Lời cát lên từ đất

TRƯỜNG CA

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển trực rõ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

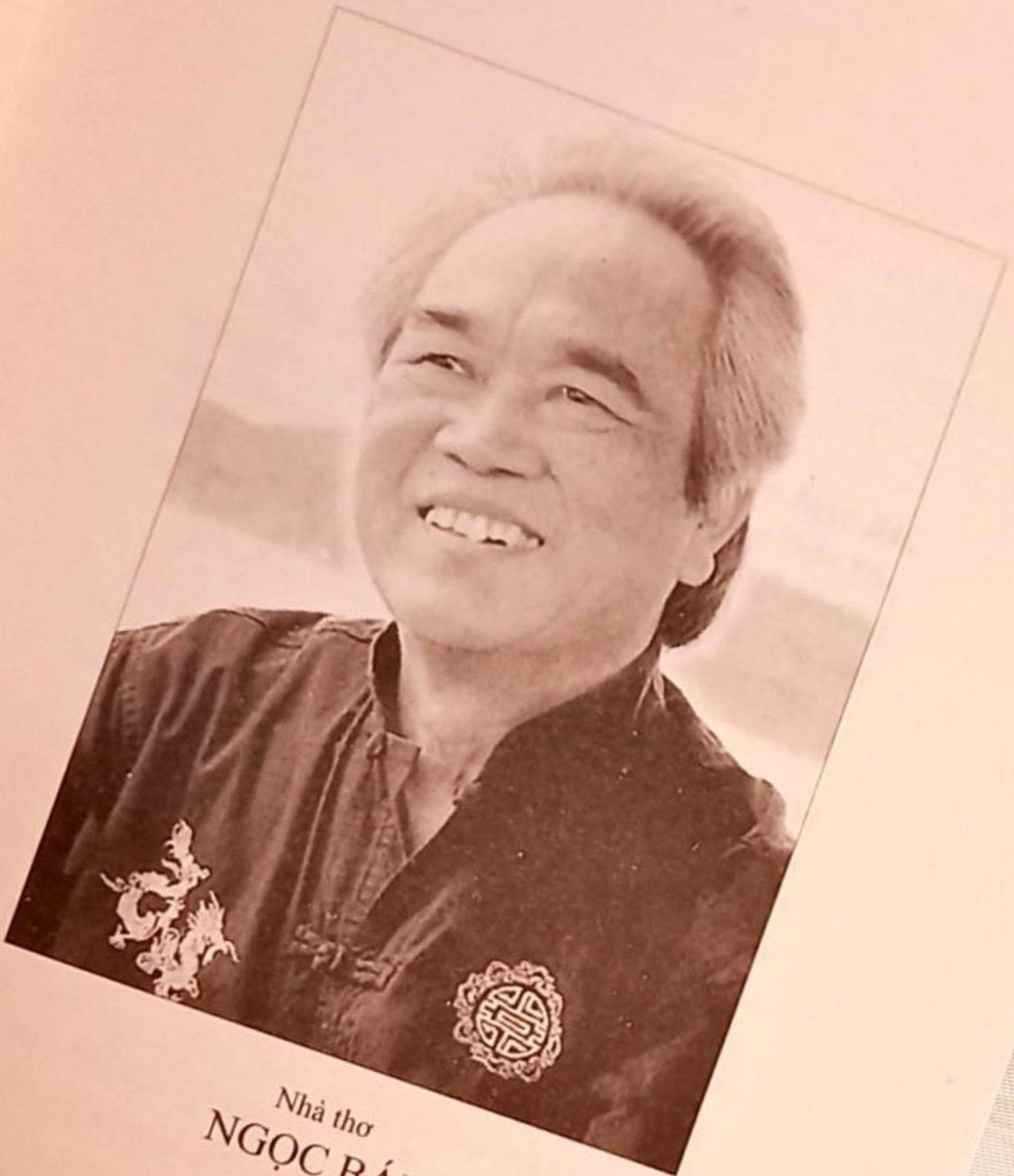
Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ
NGỌC BÁI

TIÊU SỬ

Nhà thơ Ngọc Bá, tên đầy đủ Nguyễn Ngọc Bá, sinh năm: 1943. Quê quán: xã Âu Lâu, huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái. Dân tộc Kinh. Thường trú tại phường Hồng Hà, thành phố Yên Bái. Đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam. Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam năm 1991.

QUÁ TRÌNH SÁNG TÁC:

24 năm trong quân đội, trải qua chiến ở mặt trận B5 Quảng Trị, Trợ lý tuyên huấn Trung đoàn 246, Quân khu Việt Bắc. Tốt nghiệp Đại học Văn hóa, Trường Viết văn Nguyễn Du. Trợ lý tuyên huấn Quân khu 2, Chủ nhiệm văn hóa văn nghệ Cục Chính trị Quân khu 2. Năm 1988, chuyển ngành về làm Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Hoàng Liên Sơn, Chủ tịch Hội VHNT tỉnh Yên Bái. Tỉnh ủy viên 2 khóa, ủy viên Ủy ban Liên hiệp các hội VHNT Việt Nam 3 khóa. Thành viên hội đồng nhân dân tỉnh 2 khóa. Hội viên Hội Nhà báo Việt Nam, Hội Nhạc sĩ Việt Nam.

TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN:

Màu xanh con suối (thơ, in chung, 1976); Chùm quả mùa đầu (thơ, in chung 1981); Trầm tinh cánh

rừng (thơ, 1990); *Thấp thoáng bóng minh* (thơ, 1991); *Đá mồ côi* (tập truyện, 1992); *Thời áo lính* (thơ, 1993); *Thạch thảo miền rừng* (thơ, 1994); *Những con đường đất đã qua* (thơ, 1996); *Đồng vọng ngõ phố xưa* (thơ, 1998); *Gió ngoài cửa sổ* (thơ, 1999); *Lời cất lên từ đất* (trường ca, 2000); *Trong trèo nước mùa thu* (thơ, 2004); *Khoảng lặng* (thơ, 2006).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

Giải thơ Văn nghệ Việt Bắc, 1974. Giải ba truyện ngắn Đá mồ côi, Tạp chí Văn nghệ Quân đội, 1987. Giải B, tập thơ Đồng vọng ngõ phố xưa, Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, 1988. Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật 2012.

NHỮNG CON ĐƯỜNG
ĐẤT ĐÃ QUA

Lời riêng của lính

Đi suốt cả thời con trai
Bài thơ chưa kịp tặng ai một lần
Viết rồi rồi lại phân vân
Từng câu pháp phỏng nhịp vẫn bâng quơ

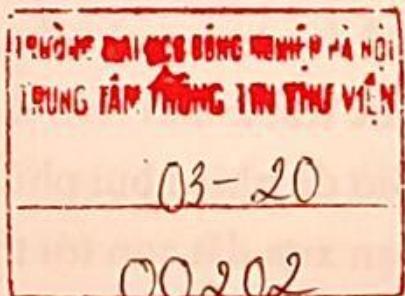
Một thời hát chỉ vu vơ
Buồn vui mình lại làm thơ cho mình
Nhớ nhung trong cái vô tình
Trăng liền đình dốc sao xanh cuối trời

Tìm người mà chẳng gặp người
Bếp rừng đã ủ lại cời than lên
Rất nhiều vùng đất không tên
Rất nhiều dấu vông bỏ quên giữa rừng
Cái đêm giấc ngủ nửa chừng
Trở mình gió thổi dưới lưng chập chờn

Mong đêm đừng có dài hơn
Những con mắt lá chớ buồn thế kia
Chuyện riêng chỉ có rừng nghe
Bao nhiêu tâm sự vỡ vể sang nhau
Bài ca chiến trận dài lâu
Đã thương áo lính bạc màu vẫn thương

Mượn cây để nhớ quê hương
Mượn gió để mở con đường sang em
Khoảng trời bỏ ngỏ lặng im
Chỉ riêng dữ dội quả tim trong người
Ngày về se thắt nụ cười
Để gặp em nói những lời tin yêu

Là anh ngỏ với chiều chiều
Nào em đã kịp tỏ điều gì đâu
Tình mơ cái thuở ban đầu
Thương nhau áo lính bạc màu vì thương

MỤC LỤC

<i>Lời Nhà xuất bản</i>	7
<i>Tiểu sử</i>	11
 NHỮNG CON ĐƯỜNG ĐẤT ĐÃ QUA	
<i>Lời riêng của lính</i>	15
<i>Dự báo</i>	18
<i>Chia tay Hà Nội</i>	20
<i>Cỏ xanh</i>	22
<i>Gió trắng</i>	24
<i>Nhật ký Mèo Vạc</i>	25
<i>Lẻ một câu thơ tình</i>	29
<i>Đêm xoè Mường Lò</i>	30
<i>Một mình với Êxênhin</i>	31
<i>Đồng đội tôi trên chốt</i>	33
<i>Tháng sáu rồi</i>	39
<i>Lục huyền cầm</i>	41
<i>Màu sắc biển</i>	42
<i>Im gió</i>	43
<i>Thơ ca</i>	44

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Rừng già	45
Tiếng ơi!	46
Làng Khuốc đêm hát chèo	48
Viết ở hồ Núi Cốc 1974	50
Trước mộ cụ Nguyễn Du	56
Đất này	57
Một người làm lính	58
Tưởng niệm	60
Để thơ Núi Cấm	62
Ngược Quán Bá, Đồng Văn	64
Mưa trên mạn Thanh Thuỷ	67
Một phía yên tĩnh	69
Miền đất lạ	71
Đôi điều về người lính	73
Đến chợ Bắc Hà	75
Tô Thị	77
Tình khúc bên sông	78
Cảnh quê	79
Chim di cư	80
Hoài cảm	81
Trăng tháng Chạp	83
Lặng lờ chiều	84
Điện Biên Phủ, 1994	86
Phố xưa	90

ĐỒNG VỌNG NGÕ PHỐ XƯA	91
Thiên cầm	93
Kính hương hồn mẹ	95
Đường dài	97
Vũ hội dân gian	98
Bến Âu Lâu ngày ấy	101
Nhìn hút lá xanh	103
Áo lính xa quê	105
Cánh rừng con gái	106
Sơn Tra	108
Dịu dàng ơi	110
Trăng ngà	112
Thơ trên máy bay	113
Du khách thơ	114
Với Huế	116
Mưa phố Hội An	117
Nha Trang	118
Lục cửu	120
Vạn Lý Trường Thành	121
Nghe cô gái Trung Hoa hát	122
Tây Hồ	123
Trên tháp truyền hình Thượng Hải	124
Ở đặc khu Thâm Quyến	125
Quảng Châu	126

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Bóng mưa.....	128
Ký ức đồng quê.....	129
Mây lạc.....	130
Thánh đường.....	131
Chiêm bao.....	132
Có những lúc.....	133
Nhạc cầm tre trúc.....	135
Tặng tuổi mình.....	136
Dâng tặng thời gian.....	138
Hoa đào.....	139
Còn dòng sông Nhuệ.....	140
Hoa trinh nữ.....	141
Tâm cảm.....	142
Hoa ban trắng.....	144
Giữa những câu thơ.....	145
Điệp khúc xuân.....	146
Thơ nơi đèo cao vực thẳm.....	148
KHOẢNG LẶNG	149
Lời đầu sách.....	151
Thơ ca.....	153
Lục huyền cầm.....	154
Thời gian.....	155
Nhà quê.....	156
Tốc độ.....	157

Im gió	158
Khoảng trống	159
Quan hệ	160
Tương phản	161
Con người	162
Học thuyết	163
Lỗi lầm	164
Tặng nỗi buồn	165
An ủi	166
Người xưa	167
Nếu cô ấy có buồn	168
Trước lúc cơn mưa	169
Một chiều	170
Nước mắt	171
Biển chiều	172
Mưa biển	173
Màu sắc biển	174
Giới hạn	175
Nắng ngàn	176
Người lính	177
Tượng đài	178
Đền Thượng trong tầm súng	179
Người mất tích	180
Giữa đường mưa	181

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Tôi và thời gian	182
Bóng mẹ	183
Cha tôi và lời khuyên	184
Đời lính tự sự	185
Ở thành cổ Quảng Trị	186
Nghe hồn chim cuốc	187
Phóng sinh	188
Viết chơi	189
Trong khúc dân gian	190
Mù Cang Chải	191
Hoài niệm Lục Yên	192
Cho mùa lá vàng	193
Đoản khúc tháng Ba	194
Châm ngôn tình yêu	195
Với em	196
Tặng bạn làm thơ trẻ	197
Gia tài	198
Em	199
Thợ xây	200
Thân phận thóc	201
Cúi mặt	202
Xác chữ	203
Nguyên cớ	204
Hỏi sen	205

Bóng em.....	206
Bến sông Hồng xưa.....	207
Hạnh viên.....	208
Lục cửu.....	209
Tiếc.....	210
Khoảng lặng.....	211
Vọng tưởng.....	212
Với lá.....	213
Khuyết.....	214
Bất ngờ Đà Lạt.....	215
Xứ thế.....	216
Diễn viên.....	217
Đời và sân khấu.....	218
Đề vọng Vĩnh Nghiêm.....	219
Thư pháp.....	220
Đùa với cóc.....	221
Tho thẩn.....	222
Nhạc dữ.....	223
Quy đổi.....	224
Khúc bạn bè.....	225
Lời nói gió bay.....	226
Hành trình.....	227
Bến muộn.....	228
Mây.....	229

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Trầm hương.....	230
Thi nhân.....	231
Trước chùa.....	232
Lời một quan chức.....	233
Biểu quyết.....	234
Bạn nói.....	235
Sáu câu nhập định.....	236
LỜI CẤT LÊN TỪ ĐẤT	237
MỘT: Khúc mở đầu.....	240
HAI: Những năm thập kỷ hai mươi.....	244
BA: Theo dòng lịch sử.....	254
BỐN: Chân dung cảm tử.....	274
NĂM: Khúc tráng ca.....	286
SÁU: Những địa danh trong trí nhớ.....	300
BÁY: Đoạn đầu dài.....	310
TÁM: Những người tiên liệt.....	318
CHÍN: Tiếng vọng.....	346